

Toimitusjohtaja

Yleispäätös

§ 1/2025

33/00.01.013.0134/2025

09.01.2025

Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailun näytteenotto- ja laboratoriopalveluiden hankintaa tarkkailujaksolle 2025-2028 koskevasta hankintapäätöksestä tehdyn hankintaoikaisuvaatimuksen hylkääminen

Päätös

Päätän hylätä Eurofins Environment Testing Finland Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen, joka koskee HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän jätehuollon toimialajohtajan hankintapäätöstä 22.11.2024, § 30/2024 Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailun näytteenotto- ja laboratoriopalveluiden hankinnasta tarkkailujaksolle 2025-2028.

Päätöksen perustelut

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (jäljempänä "hankintayksikkö") on 3.10.2024 julkaistulla EU-hankintailmoituksella ilmoittanut avoimella menettelyllä toteutettavasta Ämmässuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailun näytteenotto- ja laboratoriopalveluiden hankinnasta tarkkailujaksolle 2025–2028. Näytteenotto- ja laboratoriopalveluiden hankinta perustuu vesien yhteistarkkailua koskevaan tarkkailuohjelmaan, jonka valvova viranomaisena on hyväksynyt.

Hankintayksikkö toimii tarkkailun hoitamiseksi muodostetun vesientarkkailuyhteisön valtuutettuna edustajana ja vastaa yhteistarkkailun neuvotteluryhmän valtuuttamana näytteenotto- ja laboratoriopalveluiden kilpailutuksesta ja hankinnasta vuosille 2025–2028. Vesientarkkailuyhteisöön kuuluvat hankintayksikön lisäksi Espoon kaupunkitekniikan keskus, Fortum Power and Heat Oy, Rudus Oy, Stena Recycling Oy ja Asfalttikallio Oy. Vuonna 2025 tarkkailuun liittyvät myös Fortum Waste Solutions Oy ja Purkupiha Oy. Tarkkailtavia havaintopisteitä on ohjelmassa noin 100 kpl.

Yhteistarkkailun kustannukset jaetaan vuosittain toimijoiden kesken aiheuttamisperiaatteen ja yhteisesti sovittujen prosenttiosuuksien mukaisesti. Hankintayksikön osuus kustannuksista on ollut noin 30–40 %, kunkin tarkkailuvuoden ohjelman laajuuden mukaan.

Tarjousten jättämisen määräaikaan 6.11.2024 mennessä tarjouksensa jätti kaksi tarjoajaa, jotka olivat Eurofins Environment Testing Finland Oy (jäljempänä myös "oikaisuvaatimuksen tekijä") ja Metropolilab Oy (jäljempänä myös "voittanut tarjoaja"). Oikaisuvaatimuksen tekijän tarjouksen kokonaishinta oli 250 843,41 euroa (alv. 0 %) ja voittaneen tarjoajan 177 567,35 euroa (alv. 0 %). Valintaperusteena hankintailmoituksessa todetun mukaisesti oli kokonaistaloudellinen edullisuus, jolloin hinnaltaan halvin tarjous tulee valituksi. Koska kumpikin tarjoaja täytti asetetut soveltuvuus- ja muut vaatimukset, ja

kumpikin tarjous oli tarjouspyynnön mukainen, valittiin tarjouskilpailun voittajaksi hinnaltaan halvimman tarjouksen tehnyt Metropolilab Oy.

Hankintoaikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä toimitti hankintayksikölle 5.12.2024 jätehuollon toimialajohtajan hankintapäätöstä 22.11.2024 § 30/2024 koskevan hankintoaikaisuvaatimuksen, jossa se vaati päätöksen kumoamista ja hankintayksikön virheellisen menettelyn korjaamista. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että voittaneen tarjoajan tarjous on hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen, koska se on noin 30 % halvempi kuin oikaisuvaatimuksen tekijän tarjous, minkä vuoksi hankintayksikön olisi hankintalain 96 §:n mukaisesti tullut pyytää voittaneelta tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoittelusta ja kustannuksista. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii myös, että hankintayksikön tulisi selvittää, täyttääkö voittaneen tarjoajan tarjous kuntalain 128 §:n esitöissä ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston (jäljempänä myös KVV) vuonna 2022 markkinaperusteisen hinnoittelun käytännön periaatteista julkaisemissa suuntaviivoissa, jotka perustuvat kilpailulain 4 a lukuun, esitetyt markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimukset.

Asianosaisen vastine hankintoaikaisuvaatimuksesta

Voittanut tarjoaja on antanut hankintoaikaisuvaatimuksesta vastineen, jossa se toteaa hinnoitelleensa tarjouksensa markkinaehtoisesti ja markkinahintaisesti. Voittanut tarjoaja toteaa olevansa tietoinen hankinnan kohteena olevien palvelujen tuottamisen kustannuksista, koska sillä on neljän vuoden kokemus hankinnan kohteesta. Voittanut tarjoaja toteaa hinnoitteluun vaikuttavia tekijöitä olevan mm. kokonaisarvio, kustannustaso, näytemäärät, sijainti, saavutettavuus sekä mahdollinen kokemus kohteessa toimimisesta. Voittaneen tarjoajan toimipiste sijaitsee kohteen lähellä ja toiminta-alue, sen vaatimukset sekä ajankäyttö kohteessa ovat voittaneelle tarjoajalle tuttuja. Voittanut tarjoaja toteaa kuitenkin joutuneensa tarkistamaan tarjouksessaan hintojaan ylöspäin yleisen kustannustason nousun myötä verrattuna edelliseen tarkkailujaksoon.

Hankintoaikaisuvaatimuksessa esitetyistä arvioista liittyen voittaneen tarjoajan hinnoittelun markkinaehtoisuuteen ja markkinaperusteisuuteen voittanut tarjoaja lausuu, että osakeyhtiömuodossa toimivana sen hinnoittelu on markkinaehtoista.

Hankintayksikön ratkaisu

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 96 §:n 1 momenttia koskevien esitöiden (HE 108/2016 vp s. 205) mukaan hankintayksiköllä on velvollisuus pyytää selvitystä ja tarjoajalla antaa selvitys hankintayksikön pyynnöstä aina kun kysymyksessä on poikkeuksellisen alhaiselta vaikuttava tarjous. Tarjotun hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioiminen on kuitenkin hankintayksikön harkintavallassa. Hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuutta arvioitaessa voidaan kiinnittää huomiota muun ohella hankinnan laatuun ja laajuuteen sekä toimitusaikaan, hankinnan oikeudellisiin, taloudellisiin ja teknisiin tekijöihin, muiden tarjoajien antamiin hintoihin sekä toimialalla tyypilliseen hinnoittelurakenteeseen.

Hankintayksikön harkintavallassa siis on se, milloin hankintayksikkö pitää annettua tarjousta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisena. Hankintayksikkö toteaa, ettei sillä ole ollut syytä arvioida voittaneen tarjoajan tarjousta poikkeuksellisen alhaiseksi. Hankintayksikkö ei ole katsonut, että voittaneen tarjoajan hinnaltaan halvimman tarjouksen

hyväksyminen saattaisi sisältää riskin toimituksen laiminlyönnistä tai puutteellisesta palvelusta. Voittaneella tarjoajalla on hankintayksikön käsityksen mukaan ajantasaiset tiedot kyseisten palvelujen tuottamisesta, koska se on toiminut mainittujen palvelujen tuottajana hankintayksikölle tarkkailujaksolla 2021–2024. Hankintayksiköllä ei täten ole ollut syytä epäillä, että voittaneelta tarjoajalta olisi puuttunut edellytykset hankinnan toteuttamiseen esimerkiksi tarjouksen hinnoittelun virheellisyyden perusteella, mikä olisi johtunut tarjouspyynnön sisällön virheellisestä ymmärtämisestä.

Hankintayksikkö toteaa lisäksi, että toisin kuin oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, ei hankintayksiköllä ole velvollisuutta selvittää tässä hankintamenettelyssä enemmälti voittaneen tarjoajan hinnoitteluperusteita.

Hankintayksikkö ei edellä esitetyn perusteella ole menetellyt hankinnassaan oikaisuvaatimuksen tekijän esittämin tavoin hankintasäännösten vastaisesti. Hankintaoikaisuvaatimus ei siten anna aihetta hankintapäätöksen muuttamiseen, ja on näin ollen hylättävä.

Päätöksen tekijä Minna Haapala
talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Lisätietoja antaa Minna Hyttinen, etunimi.sukunimi@hsy.fi

Tähän päätökseen ei julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n mukaan liitetä muutoksenhakuohjetta, koska tällä päätöksellä ei ole syntynyt uutta hankintapäätöstä.

Liitteet

Jakelu Eurofins Environment Testing Finland Oy, Metropolilab Oy

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi